

med de Laan, som for Tiden kunne faas i Kreditforeningerne, vil finde, at Laanet fra Statskassen dog bliver meget billigere, maa man tage i Betragtning, at de Folk, som skulle opføre disse Boliger, ikke kunne klare sig med Statskassens Laan alene. De skulle for det første have Interimslaan eller Interimskredit, thi Statskassen udbetaler ikke noget, før Bygningerne ere færdige, og dernæst skulle de have sekundære Laan, thi Statskassen udlaaner ikke nok til at opføre Bygningen for, og disse Interimslaan og sekundære Laan ere naturligvis under de nuværende Pengeforhold væsentlig dyrere end tidligere, saa jeg tror rigtignok, at naar man ønsker, at denne Sag skal kunne gaa i samme gode Spor som hidtil, skal man nøje tage under Overvejelse, om man bør forhøje Rentefoden af disse Laan. Den højtærede Minister udtalte, at der i og for sig ikke var noget i Vejen for, at de 2 Millioner Kr., der vare foreslaaede ved Lovforslaget, kunde udredes af Kassebeholdningen, i alt Fald hvis de 2 Millioner Kr., som staa i § 1, faldt bort. Det forekommer mig nu ikke at ville være heldigt, om man bestemte, at § 1 faldt bort. Jeg tror ganske vist, ligesom den højtærede Finansminister, at § 1 aldrig vil blive brugt, men jeg tror dog, at naar en saadan Lovbestemmelse er givet, og der derved er givet Kommunerne en Udsigt til, at de i Løbet af en Tid af 10 Aar kunne faa saadanne billige Laan til det Øjemed, der er angivet i § 1, vil det ikke være rigtigt at tage denne Udsigt bort fra Kommunerne, selv om man tror, at Paragraffen ikke vil blive anvendt. Det forekommer mig, at saaledes som Forholdene vistnok ere, og saaledes som de — utvivlsomt rigtigt — stille sig for Ministeren, kan det ikke medføre nogen som helst Risiko for Statskassen, at Bestemmelsen i § 1 bliver staaende. Den vil ganske sikkert i de 8 Aar, der ere tilbage, komme til at staa som en Sky, der ikke giver Regn, komme til at staa som noget, der vel paa Papiret, i Teorien kan trække en Veksler paa Statskassen; men i Virkeligheden vil den ikke komme til at gøre dette. Det er imidlertid noget, som derselvfolgelig bør og maa forhandles om med Ministeren. Vi vide jo, at vi næppe ville kunne faa en Lov som denne igennem uden ved velvillig Imødekommen fra Ministerens Side.

Til det ærede Medlem fra Randers (Knudsen) skal jeg kun gøre nogle faa Bemærkninger. Det ærede Medlem hævdede stærkt, at hans Forslag er nødvendigt, fordi det private Initiativ langt fra er til-

strækkeligt til at udfylde den Opgave, at skaffe Boligtrangen afhjulpen. Det forekommer mig at være en lidt vovet Paastand, naar vi se, st vi have en Lov, som har været i Kraft i 2 Aar, og hvis § 2 lige saa vel aabner det kommunale Initiativ som det private Initiativ Adgang til Pengene, men at det kommunale Initiativ slet ikke har været benyttet, medens det private Initiativ har brugt alle Pengene og trænger til at faa mindst lige saa mange til. Det forekommer mig derfor at være en noget vovet Paastand, naar det ærede Medlem mener, at dette er en Opgave, som ikke ligger for det private Initiativ, men at det kommunale Initiativ maa til, og jeg synes, at ogsaa saaledes, som det ærede Medlem fremstillede Sagen, vilde det, særlig efter de Erfaringer, Fortiden har givet os, være en ret ejendommelig og betænkelig Sag, om man vilde bruge det kommunale Initiativ — ja, det ærede Medlem vilde ikke en Gang bruge det kommunale Initiativ, det ærede Medlem vilde bruge et Slags Tvangsinitiativ, han vilde tvinge Kommunalbestyrelserne til at tage Initiativet. Det forekommer mig, at det vilde være en meget betænkelig Sag, at gaa den Vej. Efter at vore Erfaringer i de Par Aar, som ere gaaede, siden Loven kom ud, have vist os, at der virkelig er en stor Trang til at løse Sagen paa denne Maade, skulde man dog tro, at i det mindste i Kjøbenhavns Kommune maatte der være gjort noget stærkt i saa Henseende. Jeg har ikke fulgt det saa nøje, jeg ved ikke, hvilke Skridt der er gjort i Kommunalbestyrelsen. Det er jo muligt, at Sagen har været fremme der og stødt paa Modstand, men er den stødt paa Modstand, bliver Spørgsmaalet, om det vil være rigtigt at lade Rigsdag og Regering træde imellem og søge at overvinde denne Modstand, om det ikke vil være rigtigt, at de i Kommunalbestyrelsen, som holdt paa, at denne skal tage Initiativet, maa kæmpe deres Sag frem der, med de Vaaben, de have, og med de Vaaben, som allerede den bestaaende Lovgivning hjemler dem.

Det ærede Medlem erkendte, at jeg ikke havde saa ganske Uret, naar jeg udtalte, at hele denne saakaldte Forfølgelse mod Familierne med de mange Børn, i Virkeligheden havde sit Udspring fra de Lejere, der ikke havde de mange Børn. At Forholdet er saa, tvivler jeg ingenlunde paa, men naar det ærede Medlem erkender, at det ikke er saa ganske forkert, hvad jeg har fremstillet, synes det